

Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA 2013-imi toqusimasunut atatillugu pisortat akiliutigisartagaat pillugu Inatsisartunut nassuiaammik saqqummiusseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaasiornermi siunnersuutip tulluittuni nassuiaataani immikkoortoq 1-imit 7-imut allanneqartut qissimigaarneqassapput:

(Inatsisartunut ilaasortamit Ruth Heilmannimit, Siumumeersumit saqqummiunneqarpoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartooq

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqtigii, siulittaasoq
 Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqtigii, siulittaasup tullia
 Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqtigii
 Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, sinniisoq, Demokraatit
 Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
 Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
 Inatsisartunut ilaasortaq Malik Berthelsen, Siumut

UPA 2012-imi ulloq 16. april 2012-imi siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut erseqqinnerusumik misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnermini kissaatigaa qulequttat pingaarnerit arfineq-marluk uku pillugit kingusinnerpaamik UPA 2013-imi Inatsisartunut nassuiaammik saqqummiussisoqarnissaa qulakkiissallugu:

1. *Toqusoqartillugu qimagaasunullu tunngatillugu toqusup assartorneqarneranut, qimagaasut angalanerannut toqusumillu ilisinermut atatillugu pisortat pisussaaffii pillugit maleruagassaannik nassuiaat.*
2. *Assartuinnermut, angalanermut ilisinermullu tunngatillugu toqusumut taassumalu qimagaanut tunngatillugu pisortat maleruagassiorneqanngitsunik periusaannik nassuiaat, tassunga ilanngullugu periutsip ineriartorerata oqaluttuassartaa. Matumani pingaarnertut*

peqqinnissaqarfiup periusaa aallaavigalugu, taamaattorli aamma ilinniagaqartut innuttallu allat angalasut imaluunniit pisortat sinerlugit angalasut angalaqataasulluunniit.

3. *Toqusut assartornerannut, ilaquataasut akiliunneqarlutik angalanerinit aammalu ilisinermut atatillugu aningaasartuutit akilerneqartarnerannut atatillugu aningaasartuutit ineriartornerat pillugu nassuiaat.*
4. *Toqusimasunik assartuisarnermut, toqusimasup ilaquataasa akiliunneqarlutik angalasarnerannut aammalu ilisinermut atatillugu aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni innuttanut tamanut atuuttumik ataatsimut maleruagassiunneqarnissaannut periarfissat pillugit nassuiaat.*
5. *Kalaallit Nunaanni toqusimasunik ikuallaasarfiliornissamut periarfissanut tunngatillugu nassuiaat.*
6. *Kalaallit Nunaanni illerfissarsiutileqatigiit ilisisarnermullu tunngatillugu peqatigiiffiit pillugit kiisalu pineqartoq pillugu sillimmasiisinaanermut nassuiaat.*
7. *Nassuiaat kingusinnerpaamik UPA 2013-imi pisortatut oqartussaasut qanoq ilillutik toqusimasumut taassumalu qimagaanut timinik toqusimasunik passussisarnermut periutsit atorlugit kiisalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut atatillugu imminut nammassinnaasumik tunngaveqarluni siunissami ilisisarnermut atatillugu kiisalu toqusimasup piffimmit toquffianit piffimmut ilisaaffissaanut imaluunniit Kalaallit Nunaanni ilisaanissaanut angallanneqarneranut atatillugu maleruagassiornissaanut kaammattuuteqarnermik naggaserneqassaaq.*

Siunnersuuteqartup oqaatigaa toqusoqarsimatillugu pisortanit ikiorsiissutit pillugit ataatsimoorussamik malittarisassiortoqassasoq, taamaaliornikkut innuttaasut assigiimmik pineqarnissaannik kiisalu toqukkut qimaguttup ilaquataasullu ataqqinnissuseqartumik pineqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummik suliarinninnerit marluusut siulliat ulloq 16. april 2012-imi Inatsisartuni ingerlanneqarpoq.

Siunnersuut partiit tamarmik kiisalu Naalakkersuisut ilassilluarpaat tapersersorusullugulu.

Siunnersuutip imartunera pissutigalugu UPA 2013-imi nassuiaammik saqqummiussisoqarsinnaanera Naalakkersuisut aamma Inuit Ataqatigiit nalorninartoqartippaat. Nassuiaatissamut kissaatigineqartumut tunngatillugu misissugassat annertummata, Inatsisartunut nassuiaammik tunniussinissaq sioqqullugu piffissap sivisunerusup pisariaqartinneqarnissaa oqaatigineqarpoq.

Apeqqutit assigiinngitsut annertuut pingaarutillillu pineqarmata piviusorsiorlumik sukumiisumillu qulaajaanissap pisariaqarnera Siumumiit, Atassummiit aamma Kattusseqatigiit Partiianniit oqaatigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Inunngoqqaarnitsinniit toqussarput tikillugu inuiaqatigiittut innuttaasutullu immitsinnut tapersersortarpugut. Aamma toqusoqartillugu inuiaqatigiittut innuttaasutullu tapersersuisariaqarpugut.

Siunnersuuteqartup siunnersuutaata tamakkiisumik tapersersorneqarnera ataatsimiititaliap assut iluarisimaarjaa. Apeqqutit isumaliuutillu innuttaasunut tamanut attuumassutilit siunnersuutip qaqilerpai. Siunnersuummi kiisalu siullermeerinninnermi oqaaseqartartut oqaaseqaataanni apeqqutit qaqilerneqartut erseqqinnerusumik paasinarsisinneqarnissaat innutaaqataasunut tamanut soqutiginaateqartup.

Nassuiaataajumaartumi siunnersuuteqartup siunnersuutaani immikkoortut arfineq-marluk ataatsimiititaliap matuma kinguliani tikissavai oqaaseqarfigalugillu.

1 pillugu) Allassimasutut maleruagassat tamarmiusut pillugit nassuiaateqartoqarnissaa naleqquttut pitsaasutullu ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Suliassaqarfik pingaarutilik taanna ullumikkut tamakkiisumik ilisimasaqarfigineqanngilaq. Tamannaannarlunniit pissutigalugu aqqissuussisoqartariaqarnera maleruagassallu ataatsimut allatorneqartariaqarnerat isumaliutigissallugu tunngavissaqarpoq.

2 pillugu) Toqusoqarnerani toqusumut ilaquataasunullu pisortat peruserisartagaasa maleruagassiuunneqanngitsut tamakkiisumik ilisimasaqarfigilernissaat pingaarutilittut isigineqarpoq. Maleruagassat katiterneqassappata naleqqussarneqarlutillu, tamatuma nassuiaateqarfiginissaa pissusissamisuusaaq. Siunissaq isigalugu maleruagassat ataatsimoortut assigiissaakkallu pilersinneqassappata peruserineqartut tamatumanilu aningaasat atorineqartartut isiginiarneqassapput. Toqusoqarnerani akisussaaffik tassungalu atatillugu aningaasaliissutit oqartussaasunit imaluunniit ingerlatsisunit allanit tiguneqassagaluarpat suliassamut tamatumunnga Peqqinnissaqarfiup aningaartuuteqartarunnaarnissaa sullissisarunnaarnissaalu mattunneqarsinnaanngilaq. Tamanna nassuiaataajumaartumi ilanngullugu qulaajarneqassaaq.

3 pillugu) Suliassaqarfimmi aningaasaqarnerup ataatsimoortumik ilisimasaqarfigilernissaa ataatsimiititaliamit naleqquttut isigineqarpoq.

4 pillugu) Ataatsimut maleruagassaqarneq attuumassutilinnut eqqugaasunullu tamanut pitsaanerussagaluarpoq. Suliassaqarfik innuttaasunut ersarinnerulissagaluarpoq, qularnanngitsumillu aqqissuussaankkut aammalu sulisoqarnikkut aningaasaqarnikkullu oqilisaataallunilu sipaarutaasinnaassagaluarluni.

Aammattaaq immikkoortup 4-mut aamma 7-imut atatillugu ataatsimiititaliamit inassutigineqassaaq isumaginninnikkut imaluunniit ilisinissamut aningaasaateqarfimmik pilersitsinikkut periarfissat suusinnaanerisa qulaajaavigineqarnissaat, soorlu tamanna suliffeqarnerup iluani ilisimaneqartoq, oqaatigineqartullu malillugit aningaasaateqarfiit

taamak ittut pitsaasunik misilittagaqarfigineqartut. Aammattaaq namminersortut imaluunniit pisortat aningaasaateqarfimmik pilersitsisinnaanerannut periarfissat nalilerneqarnissaat naleqqussinnaavoq, ilaasortaanermut akiliutinullu tunngasut ilanngullugit.

5 pillugu) Kalaallit Nunaanni ikuallaavimmik pilersitsisinnaanerermut periarfissat nassuiaatigineqarnissaat ataatsimiititaliap tamakkiisumik tapersersorpaa. Ikuallagaanissamik innuttaasut akornanni kissaateqartoqarsinnaanera tungavissaqarluartutut paasinartutullu ataatsimiititaliap akuersaarppaa.

6 pillugu) Suliassa qarfiup taassuma ataani nassuiaasiornermik suliqaarnermi kommunit kiisalu illerfissarsiutileqatigiit akuliutinneqarsinnaanerat ataatsimiititaliap tapersersorsinnaavaa. Tassunga atatillugu illerfissarsiutileqatigiinni ilisinermilu peqatigiiffinnik piorsaallunilu nukittorsaanissamut periarfissat misissorneqarnissaat naleqquttuussaaq.

Sillimmasiissuteqartarnermut tunngatillugu siullermeerinermi saqqummiunneqarpoq ilinniartunut pisortat sillimmasiissutaannik peqartoq. Pisortat sillimmasiissutaata taamak ittup innuttaasut sinnerinut kiisalu uninngasunut atuutilersinneqarsinnaaneranut periarfissat nalunaarusiami immikkoortup 6-ip ataani misissorneqarnissaat naleqquttuuvoq.

7 pillugu) Siunnersuummut tassunga atatillugu qulaajaanissaq annertoq ingerlanneqassammat ataatsimiititaliap eqqumaffigaa.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Siunnersuutip aningaasatigut kinguneriumaagai pillugit siunnersuuteqartumit oqaatigineqartut ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarput.

Naggasiilluni oqaaseqaatit

Toqusoqarnerani toqusumut qanigisaasunullu pissusissaatut ataqinnittumik pisortat ikiorsiissuteqartarnissaannut suliassa qarfimmi siunissami iliusaajumaartut ataatsimiititaliamit tamakkiisumik taperserneqarsinnaapput. Kiisalu suliassa qarfimmi siunissami aaqqiissuteqarnissami nunatsinni aningaasaqassuseq nunatsinnilu najugaqariaatsimut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigineqartariaqarput.

Innuttaasunut sullissivik - www.Sullissivik.gl – aqutigalugu suleqatigiinnikkut suliassa qarfik pillugu innuttaasunut paasissutissiisarnerup annertusarneqarnissaa Naalakkersuisut eqqumaffigimmassuk ataatsimiititaliap iluarisimaarpaa.

Allannguutissatut siunnersuut

Siunnersuummi naalakkersuinikkut suliniutissap tamakkiisumik isumaqatigiiffiunera kiisalu siunnersuuteqartup kissaatigisaatut suliassa qarfik pillugu nassuiaateqartoqarnissaata isumaqatigiiffiusumik kissaatigineqarnera ataatsimiititaliap pingaartumik maluginiarppaa.

Nassuiaammik suliaqarnerup ingerlateqqinneqarnissaani piffissap pisariaqartinneqartup atugassiissutigineqarnissaa eqqarsaatigalugu, siunnersuummi piffissamut qilersorsimanerup peerneqarnissaa ataatsimiititaliamit isumaqatigiissutigineqarpoq, tamatumalu kingorna ataatsimiititaliap isumaqatigiittup allannguutissatut siunnersuut ataani allassimasoq saqqummiutissavaa.

Naalakkersuisut toqusimasunut atatillugu pisortat akiliutigisartagaat pillugu Inatsisartunut nassuiaammik saqqummiusseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaasiornermi siunnersuutip tulluittuni nassuiaataani immikkoortoq 1-imit 7-imut allanneqartut qissimigaarneqassapput:

- 1) *Toqusoqartillugu qimagaasunullu tunngatillugu toqusup assartorneqarneranut, qimagaasut angalanerannut toqusumillu ilisinermut atatillugu pisortat pisussaaffii pillugit maleruagassaannik nassuiaat.*
- 2) *Assartuineranut, angalanermut ilisinernullu tunngatillugu toqusumut taassumalu qimagaanut tunngatillugu pisortat maleruagassiorneqanngitsunik periusaannik nassuiaat, tassunga ilanngullugu periutsip ineriartornerata oqaluttuassartaa. Matumani pingaarnertut peqqinnissaqarfiup periusaa aallaavigalugu, taamaattorli aamma ilinniagaqartut innuttallu allat angalasut imaluunniit pisortat sinerlugit angalasut angalaqataasulluunniit.*
- 3) *Toqusut assartornerannut, ilaquataasut akiliunneqarlutik angalaneranut aammalu ilisinermut atatillugu aningaasartuutit akilerneqartarnerannut atatillugu aningaasartuutit ineriartornerat pillugu nassuiaat.*
- 4) *Toqusimasunik assartuisarnermut, toqusimasup ilaquataasa akiliunneqarlutik angalasarnerannut aammalu ilisinermut atatillugu aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni innuttanut tamanut atuuttumik ataatsimut maleruagassiunneqarnissaannut periarfissat pillugit nassuiaat.*
- 5) *Kalaallit Nunaanni toqusimasunik ikuallaasarfiliornissamut periarfissanut tunngatillugu nassuiaat.*
- 6) *Kalaallit Nunaanni illerfissarsiutileqatigiit ilisisarnermullu tunngatillugu peqatigiiffiit pillugit kiisalu pineqartoq pillugu sillimmasiisinaanermut nassuiaat.*
- 7) *Nassuiaat pisortatut oqartussaasut qanoq ilillutik toqusimasumut taassumalu qimagaanut timinik toqusimasunik passussisarnermut periutsit atorlugit kiisalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut atatillugu imminut nammassinnaasumik tunngaveqarluni siunissami ilisisarnermut atatillugu kiisalu toqusimasup piffimmit toquffianit piffimmut ilisaaffissaanut imaluunniit Kalaallit Nunaanni ilisaanissaanut angallanneqarneranut atatillugu maleruagassiornissaanut kaammattuuteqarnermik naggaserneqassaaq.*

Nassuiaatip Inatsisartut 2013-imi ataatsimiinneranni Inatsisartunut saqqummiunneqarsinnaanera ataatsimiititaliap inassutigaa.

Siunnersuummik siullermeerinninnermi akissuteqaammi oqaatigineqartut nassuiaatip Naalakkersuisunit salliutinneqarnissaa misissuinerillu aallarnisaataasut sapinngisamik piaartumik aallartinneqarnissaannik oqariartuut ataatsimiititaliap pingaartumik maluginiarpa.

Nassuiaatip kissaatigineqartup suliarinissaani piffissaq sulinissarlu pillugu ataatsimiititaliap piaartumik ilisimatinneqarnissaa kiisalu nassuiaatissamik suliaqarnerup ingerlanera pillugu ilisimatinneqartarnissaa ataatsimiititaliap inassutigeqqissavaa, tassunga ilanngullugu suliap qiteqqunnerani nassuiaammik nassinneqarnissani.

Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Allassimasut innersuussutigalugit allannguutissatut siunnersuut saqqummiunneqartoq akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Olga P. Berthelsen, Siulit-
taasoq

Debora Kleist

Isak Hammond

Andreas Uldum

Knud Kristiansen

Ruth Heilmann

Malik Berthelsen